

سوء قصدهای ۱۱ سپتامبر

سمیر امین^۱

سوء قصدهای انفجاری ۱۱ سپتامبر در نیویورک به تفسیری غیر از آنچه رسانه‌های خبری را اشغال کرده نیاز دارد. دغدغه‌ء عمدۀ این رسانه‌ها این است که بهره برداری نظام هژمونی طلب آمریکا را از اقدامات مذبور مشروع جلوه دهد.

نفرت و وحشتی که هر انسان معمولی از مشاهده کشтар این همه انسان بیگناه به طور طبیعی احساس می‌کند نباید باعث گردد مسؤولیت سیاستی که آمریکا و متحدین آن (هفت کشور ثروتمند و صنعتی جهان G7) تا کنون تعقیب کرده اند به فراموشی سپرده شود. این کشтар گرچه برای اولین بار در خاک آمریکا رخ داد، اما اولین نوع از این کشترها نیست. توجه کنیم که رسانه‌های خبری مورد نظر سرنوشت مردم عراق و یوگسلاوی که ناتو آن‌ها را بمباران می‌کرد، یا کشtar فلسطینیان به دستور شارون - دیروز در اردوگاه‌های صبرا و شاتيلا (لبنان ۱۹۸۲) و هم اکنون به طور روزمره - و یا قتل خونسردانهء زندانیان جنگی مصری را هرگز با چنین پیگیری به نمایش نگذاشته اند. تروریسم دولتی نیز همان قدر وحشت انگیز است که تروریسم عاملین سوء قصدهای انفجاری ۱۱ سپتامبر.

به همین دلیل افکار عمومی مردم آمریکا باید بداند که این وقایع، آن موج رسوائی مطلق و عمومی را که این رسانه‌ها می‌خواهند به دنیا بباورانند به همراه نداشت. آن‌ها باید بدانند که انتخاب هدف - یعنی مرکز مالی نیویورک و پنتاگون - تنها باعث استقبال مشتی «أُمل إسلامگرا» نشد، بلکه اکثریت عظیم افکار عمومی در آسیا و آفریقا و بخش غیر قابل انکاری از افکار عمومی اروپا نیز از آن استقبال کردند.

میزان مسؤولیت مجریان مستقیم این عملیات انتحاری - که بسیار ماهرانه سازمان یافته بود - هنوز روشن نشده و با اطمینان نمی‌توان گفت که یک یا چند شبکه می‌باشند - شاید هم سازمان‌های سیا و موساد آن‌ها را بازیچه‌ء دست خود قرار داده، یا در عمل آزادشان گذارده اند (بدون اینکه لزوماً ابعاد خسارت‌ها راسنجیده باشند). شاید هم این نکات هرگز روشن نشود. مگر نه این است که ۲۰ سال وقت لازم بود تا معلوم شود که موساد در بمب گذاری معابد یهودیان در کشورهای عربی دست داشته است. باید تعمق کرد و پرسید که چرا مقامات اسرائیلی (شارون، باراک، پرز) بلاfacسله با چنین لحن خشنی خواستار «کشtar» حماس و حزب الله شدند؟ دلیلش این است که دقیقاً حماس و حزب الله علیرغم تعلق به حرکت ایدئولوژیک اسلامگرا، سازمان‌هایی هستند که تنها علیه اشغالگران اسرائیلی عملیات انجام داده اند.

نویسنده این سطور از زمرة روش‌نگران فراوانی است که معتقدند نخستین قربانیان اسلام سیاسی، خلق‌های عرب و مسلمان می‌باشند، چرا که جهان بینی ارتجاعی ای که مورد اتكای اسلام سیاسی است، هیچ راه حل مؤثری برای مشکلات جامعه ارائه نداده و روش‌های عملی آن غیر قابل قبول و حتی نفرت انگیز است. توجه کنیم که دقیقاً به همین دلیل است که استراتژی‌های واشنگتن اسلام سیاسی را با نگاه مثبت نگریسته و غالباً آن را متند خویش ارزیابی می‌کنند. آن‌ها طالبان و اسامه بن لادن را «رمذنگان آزادی» (Freedom Fighters) توصیف کردند. خشم طالبان علیه کسانی بود که آنان را کمونیست‌های وحشت انگیز می‌نامیدند (و در حقیقت چیزی جز

۱ - Samir Amin نظریه پرداز اقتصادی و مسؤول فوروم جهان سوم. برای اطلاع بیشتر در باره‌ء او، نظریات و آثارش مراجعه شود به جلد دوم از «نگره بین المللی مارکس» روی همین سایت.

مدون گرایان ملی و پوپولیست نبودند) و جرم اصلی شان بازکردن مدارس به روی دختران بود. اما در آن زمان اینگونه اعمال نه از سوی دیپلماسی غرب محکوم شد و نه اعتراض جنبش‌های فمینیستی غرب را برانگیخت. کسانی که «افغان‌ها» نامیده می‌شوند یعنی الجزایری‌ها، مصری‌ها و دیگران که آدم کشی را در اردوگاه‌های برپاشده با هزینه‌های آمریکا و با تعليمات متخصصین سیا و متحد پاکستانی آن آموخته بودند، استعداد آدم کشی تروریستی خود را در الجزایر و کشورهای دیگر به کار می‌بندند. واشنگتن نه تنها کوچکترین عیی در آن‌ها ندید، بلکه آنان را مورد پشتیبانی قرار داد و امروز نیز می‌دهد. آمریکا تنها کسانی را محکوم می‌کند که با اسرائیل اشغالگر مبارزه می‌کنند. دلیل این موضع گیری آمریکا صرفاً در حمایتی که از منادیان «ویژگی» فرهنگی می‌کند نبوده، بلکه علت آن را به احتمال زیاد در تحلیل صریح و بی‌شرمانه‌ای می‌توان یافت که دستگاه حاکمه آمریکای شمالی ارائه می‌دهد. بر اساس این تحلیل، اسلام سیاسی خلق‌هایی را که قربانی اش هستند در مصاف با جهانی شدن سرمایه داری لیبرال در ناتوانی و عجز محبوس می‌کند، امری که آب به آسیاب سرمایه مسلط می‌ریزد.

من در این لحظه، از کم و کیف واکنش واشنگتن در قبال سوء‌قصدهای ۱۱ سپتامبر اطلاعی ندارم ولی محتمل‌تر از همه این است که این واکنش^۰ بمباران گسترده و کشتار هزاران غیر نظامی را که هم اکنون نیز قربانی آمریکا و متحدین اسلام سیاسی او می‌باشد شامل خواهد گشت. سرنوشت بن لادن در این عملیات هرچه باشد، یک نکته مسلم است و آن اینکه تشدید کینه به آمریکا باعث خواهد شد که هزاران داوطلب جدید برای شرکت در حملات انتقامی علیه هدف‌های آمریکایی وارد میدان شوند. آیا دستگاه حاکمه آمریکا که نقشی بیش از پیش تعیین کننده و حتی انحصاری به قوای ترور نظامی اش داده و می‌دهد هدفی جز این را دنبال می‌کند؟ گذشته از وحشت ناشی از کشتاری که این سیاست به بار می‌آورد به این نکته باید توجه کرد که علی رغم همه این‌ها، این طرح با شکست رو به رو خواهد شد، زیرا نفرت هرچه بیشتری را در سراسر دنیا علیه آمریکا ایجاد خواهد کرد.

به همین دلیل است که اتخاذ این روش‌ها در خود جامعه آمریکا نیز یک «ملک کارتیسم» جدید مستقر خواهد کرد و هر مخالفتی را در برابر سیاست تحملی سرمایه مسلط به بهانه «امنیت داخلی» و «جنگ با تروریسم» شیطانی قلمداد خواهد نمود.

جبهه واحد علیه تروریسم ممکن نیست. تنها با توسعه جبهه ای متحد علیه بی‌عدالتی بین المللی و بی‌عدالتی اجتماعی ست که می‌توان عملیات نومیدانه قربانیان سیستم را بی‌فائده و حتی غیر ممکن گردانید.

(منتشر شده در آرش، چاپ پاریس، شماره ۸۰، ترجمه بهروز افшиان)